

Dalmaciji se mora rešiti na pravičen način, da ne bo nihče oškodovan. Kmet mora postati zakonitim potom lastnik zemlje.

Za socialno pravičnost.

Jugoslovanski klub se je ves čas svojega delovanja boril, da se pri vsakem koraku zaščiti najsiromašnejši in najbednejši sloji našega kmetijskega in delavskega sveta. Njegov program je bil izvrševanje socialne pravičnosti do vseh stanov. V najtežji dobi preganjanja delavcev je stal Jugoslovanski klub na braniku tlačnih in izkoriščanih. V tej smeri je deloval pri zakonu o zaščiti delavcev, o njihovem zavarovanju, o svobodi združitve delavcev v boju proti kapitalizmu in proti nasilju vlad, ki so stale povsod na strani izkoriščalcev. O tem morejo soglasno poročati mnogoštevilne organizacije v Bosni in Hercegovini, v Dalmaciji in Sloveniji. Jugoslovanski klub je zadnji čas zlasti skrbel za to, da bi vlada preskrbela živila za revne kraje. V početku je vlada vse obljubovala, pozneje pa se je pokazalo, da so bile te obljube samo varanje naroda. Majhna denarna sredstva, ki so bila določena v ta namen, so se uporabila na način, po katerem se ljudstvu ni samo nič pomagalo, temveč je bilo tudi ponížano v svojem ponosu, ker je vsa ta akcija stremela za tem da se pridobijo strankarski pristaši.

Hrvati in Slovenci

Končno moramo pred vami obtožiti stranke, ki se nahajajo v takozvanem Hrvatskem bloku, in sicer tudi iz nastopnih razlogov:

1. Ker sploh ni prišel v ustavotvorno skupščino, da se bori za hrvatsko stališče v vprašanju ureditve države in temeljnih državnih zakonov, ki jih ima ustava, temveč je omejil svoje delo na sestavljanje neplodnih spomenic na zunanji svet, med katerimi so nekatere države sovražno razpoložene ne samo proti celokupni državi, temveč zlasti proti Hrvatom in Slovincem, kakor n. pr. Italija.

2. Ker je s svojo prazno politiko omogočil, da je bila sprejeta centralistična ustava in vsi zakoni, ki so z njo v zvezi.

3. Ker je s svojo pasivno politiko dal popolnoma proste roke v prvi vrsti demokratom, da uvedejo v vse panoge državne uprave nečuvno korupcijo, da rešujejo agrarno vprašanje na škodo Hrvatov in Slovincem, da gospodarijo z državnimi dohodki po svoji volji, da vodijo davčno in gospodarsko politiko proti hrvatskim slovenskim koristim, da obremene narod z velikim ameriškim posojilom itd.

4. Ker je s svojim znanim pismom na Ljubo Davidoviča pristal na to, da se odgodi ne samo rešitev ureditve države v smislu avtonomij, temveč tudi revizija ustave sploh.

5. Ker v svojem glavnem glasilu «Slobodnem domu» dan na dan napada katoliško vero in katoliško duhovščino in tako slabi odpornost hrvatskega naroda v boju.

Hrvati in Slovenci

To je bil naš delovni program v teh zadnjih letih. Dokazuje, da se nismo niti koraka oddaljili od tega, kar smo govorili pred volitvami v ustavotvorno skupščino. Ostali smo torej stalni v boju! To je največje jamstvo za bodočnost, da bomo ostali zvesti svojim vzorom.

(Sledijo podpisi vseh članov Jugoslovanskega kluba).

Najpotrebnejše priprave za volitve.

Volitve poslancev v narodno skupščino (državni zbor) se bodo torej vršile v nedeljo pred Jožefovim, 18. marca 1923. Za te volitve, ki bodo zgodovinske važnosti za vse stanov, posebno pa za nas Slovence, se moramo dobro pripraviti. Zaupnike Kmetijske zveze oz.

iskali prostora v kolonijah — Ampak, kakor se vi Evropejci sedaj pulite za Afriko! Italijani za Tripolitanijo, Angleži za Egipt in Francozi za Alžir —!

«Kaj —?» se je zadr. Francoz. «Mi da se pulimo za Alžir —? Mi se nikakor ne pulimo zanj! Kajti Alžir je del Francoske —! Vi se smejite —? Lahko noč, gospod!»

Vzravnal se je, poln užaljenega narodnega ponosa, in je trdnih korakov odšel pod krov.

II.

Zgodaj se je zbudilo tisto jutro življenje na parniku.

«Kleopatra» je krenila k levemu bregu Nila in globoko zarila svoj kljun v njegovo mehko, rjavo blato. Dolg mostič s pregrajo ob straneh so položili mornarji s krova na breg, pritržili z močno vrvojo ladjo na obrežne skale in nato so prvi izstopili vojaki, ki bi naj spremeljali izletnike po puščavi, njihova telesna straža, šest vitkih Sudancev-črncev v svetlomodrih z zlatom obšitih krovih in pisanih čepicah.

In trdo na obrežju je čakala dolga vrsta osličkov, pripravljenih, da jih zasedejo izletniki, in poleg vsakega je stal gonjač, rjav, od solca ožgan, bosonog in slabo oblečen fantalín. In v kričavih hripavih glasovih je vsak hvalil «izredne» lastnosti svojega oslička ter zmerjal in posoval svojega tovariša in njegovo žival.

Izletniki so se pripravljali na odhod.

Polkovnik Cochrane in Belmont sta stala ob ladijski pregraji, blizu njiju gospodična Adams in njena nečakinja.

Slovenske ljudske stranke po vseh župnijah in občinah prosimo, da se ravnajo po teh le navodilih.

Prepis volilnega imenika.

Reklamacijska doba je potekla že s 6. januarjem zvečer. Kdor od tega časa ni vpisan v volilni imenik, ne bo smel glasovati. (Najprvo se je razglašalo, da je čas za reklamacije do 10. januarja, kar pa ni res). Kdor dobi «Gospodarja» še pred 6. januarjem zvečer v roke, naj gre takoj pogledat na občinski urad, ali je vpisan ali ne. Ako ni, naj zahteva, da se ga vpiše. Vzemí s seboj krstni ali poročni list, domovnico ali delavsko knjižico. Dve znani osebi pa ti naj data potrdilo, da biva že najmanj 6 mesecev v tej občini. Ostala navodila najdete v «Gospodarju» z dne 28. decembra 1922. — Po reklamacijah naslednje postopanje je najvažnejše delo to, da si preskrbite takoj pri občini natančen prepis volilnega imenika. Doma si že poprej načrtajte polo papirja (ali več) in si nappigavite rubrike: 1. Tekoče število. 2. Ime in predime vnapravega volilca. 3. Stan. 4. Bivališče (kraj in hiš. št.). Župan je po volilnem zakonu vezan vam dati volilni imenik na razpolago, da si ga prepisete. Ta prepis mora krajevni odbor Kmetijske zveze, ali zaupnik dobro shraniti za agitacijo tik pred volitvami.

Predstavniki stranke.

Volitev poslancev se bo vršila tokrat tako kakor leta 1920, namreč s kroglicami. Volilni zakon pravi, da ima vsaka stranka pravico določiti, da na vsakem volišču čuva njeno volilno škrinjico zaupnik stranke. Te zaupnike imenujemo: «Predstavnike». Vsak predstavnik je obenem član volilne komisije. O dolžnostih in pravicah predstavnikov bomo še pisali. Za danes pa prosimo naše krajevne odbore in zaupnike, da uvažujejo to le našo prošnjo:

a) Tajništvu SLS za Maribor (za celjsko okrožje) Tajništvu SLS v Celju naznanite vsaj do 20. januarja ime predstavnika in njegovega namestnika za vsako volišče.

b) Pišite ime, stan in bivališče predstavnikov natančno tako, kakor je dotični vpisan v volilni imenik.

c) Predstavniki in njihov namestnik mora biti edino le tak volilec, ki je vpisan v imenik in iz tiste občine, v kateri se nahaja volišče.

d) Predstavniki mora sam osebno privoliti, da sprejme mesto predstavnika oziroma namestnika. A oba morata dati tudi zagotovilo, da bosta vestno in zvesto vršila svojo službo na dan volitve v komisiji.

e) Za predstavnike in njih namestnike zberite volilce, ki uživajo ugled in ki so poznani po celnem volilnem okolišu.

Zbori zaupnikov in agitatorjev (volilni odbori).

V vsaki občini prosimo volilne naše može in mladence, da si izberejo volilni odbor, v katerem naj bodo zastopani vsi kraji in stanovi. Ta volilni odbor se naj sestane vsak teden po enkrat, tik pred volitvami pa po potrebi celo večkrat. Volilni odbor naj najprej razdeli delo med agitatorje in zaupnike. Delo strankinih volilnih odbor obsegaj te le točke: volilni sestanki po vseh ob večerih, posvetovanje o načinu agitacije, sprejemanje volilnih navodil od vodstva stranke, poročanje stranki o stanju volilnih priprav, širitev časopisov, razdeljevanje letakov, določitev agitacijskega lokala na dan volitve, izvolitev vodje volilne agitacije na volilni dan.

Volilni fond.

Od teh volitev bo odvisno, ali se bodo sedanje slabe gospodarske in politične razmere, koje so prinesle zadnje nesrečno izpadle volitve (28. nov. 1920) pobiljšale ali ne. Radi tega je sveta dolžnost vsakega posameznika, kakor tudi celih občin, da se dobro pripravijo na volilni boj. Volitve (poština, plakati, tiskovine itd.) pa stanejo sedaj ogromno denarja. Prosimo, da blagovolijo premožnejši in zavedni somišljeniki darovati

«Skoda, da vaša soproga ne gre seboj!» je dejal polkovnik.

«Mislim, da ji je solnce včeraj nekoliko škodovalo. Glava jo hudo boli» je odgovoril Belmont.

Njegov glas je bil močen, poln, pa prikupljiv kakor vsa njegova osebnost.

«Prav zaprav bi morala ostati pri njej in jej delati kratkočasje,» se je oglašila gospodična Adams. «Pa izvedela sem, da gospa Schlesinger tudi ne pojde. Pot ji je predolga in otroka ima, ki ga ne more vzeti seboj. Vrhu tega mora pisati neka pisma in jih odposlati s prvim parnikom, ki bo potoval po reki navzdol. Vaši soprogji torej ne bo dolgčas!»

«Zelo ste ljubeznivi, gospodična Adams! — Sicer se pa vrnemo ob dveh popoldan.

«Gotovo?»

«Na vsak način. Kajti ne jesti ne piti nimamo seboj in trda bi nam šla, če bi se ne vrnili do obeda.»

«Seveda!» je rekel polkovnik. «Jaz vsaj se za svojo osebo zavežem, da bom izpil steklenico dobrega vina in primerno množino kisle vode, brez katere tukaj ni mogoče prebiti. Suha puščava naredi suho grlo in strašno žejo. To vem iz lastne izkušnje!»

«Torej — gospe in gospodje!» se je oglašil dragoman Mansur s svojho rogljato angleščino in prihitel od nekok v svojih ohlapnih hlačah. «Zgodaj moramo odpotovati, ako se hočemo izogniti poldnevju in vročini vremena!»

Njegove črne, blesceče se oči so pohitele po vrsti njegovih izletnikov-varovancev z očetovsko skrbljivim pogledom.

večje svote za volilni sklad (fond) Kmetijske zveze. — Vplivajte s prijateljsko besedo na vse zavedne in posebej na premožnejše naše ljudi, da žrtvujejo za našo krščansko, slovensko ljudsko stvar po svojih močeh. Doneske za strankin volilni sklad blagovodite nasloviti na naslov: Kmetijska zveza, Maribor, Cirilova tiskarna. Na položnico napišite, da je znesek za volilni sklad.

Navodila zaupnikom.

Dogaja se, da zaupniki, katerim pošilja tajništvo stranke navodila, okrožnice in enake tiskovine, teh navodil sploh ne dajo naprej. Prosimo glavne zaupnike, da vsaj ta dva meseca pred volitvami pomagajo sodelovati pri veliki zgodovinski važni volilni borbi za zmago naše stranke. Ako pa kateri gg. zaupnikov res ne more vršiti svoje dolžnosti, pa ga prosimo, da določi drugega zaupnika, ki bo vršil ožji stik med volilci in vodstvom stranke.

Tajništvo naše stranke bo v vsaki številki «Slov. Gospodarja» objavljalo navodila za volitve.

Slovensko ljudstvo v enotni fronti v volilni boji!

Volitve v narodno skupščino bodo svedočile, ali hoče slovensko ljudstvo avtonomno Slovenijo in ali hoče osteti dosedanjih vladnih strank, ali pa hoče ostati suženj beogradskega centralizma. Za nas Slovence je v tem volilnem boju glavno pravilo, da pojdemo v volilni boj močni in nerazcepljeni v najjačji stranki. Naši neprijatelji skušajo slovensko volilstvo razcepiti na male strančice. To je preračunjeni manever vseh tistih, ki hočejo krščansko slovensko ljudstvo v naši državi oslabiliti in ga spraviti ob njegove pravice. Tako prihaja sedaj pred volitvami v naše kraje vse polno malih strank: Samostojna, Novačanova republikanska, Kukovčeva demokratska, Deržičeva narodno-socialna, Kristanova socialdemokratska in še mogoče kaka druga mala strančica. Kaj bi pomenilo, ako pridejo take strančice vsaka z 1 ali 2 poslancema v parlament? — Slovenci ne bi v tem slučaju prav nič pomenili v narodni skupščini, naše želje in zahteve se ne bi upoštevale. Srbi in Hrvati ne bi imeli nobenega respektu pred Slovenci. O Slovincih bi govorili: «Kaj Slovenci! Saj nič ne pomenijo. Razkosani so na nebroj strank. Sami se tepejo med seboj.»

Za volitve, ki so pred nami, velja edino pravilo: Vsi dobromisleči Slovenci po vseh okrajih se združite v najmočnejšo slovensko stranko, katera je Slovenska ljudska stranka. Pokažimo svojim neprijateljem pa tudi prijateljem izven slovenskih mej, da je velika večina slovenskega ljudstva združena v svoji najboljši in najmočnejši stranki. Mi Slovenci se nečemo cepiti v male strančice, ker smo že itak mali po številu. Svojo avtonomijo in boljše gospodarstvo bomo dosegli le tedaj, ako bomo pokazali svetu, da smo složni in močni in da smo zavrgli male stranke.

Od tujcev in neprijateljev ljudstva najeti in plačani agenti Samostojne, Novačanove, Kukovčeve in Kristanove socialdemokratske stranke bodo lagali volilec, jim tresli obljube iz rokavov, plačevali glasove in v vsemu sredstvi skušali razbiti ali vsaj oslabiliti moč naše krščanske ljudske stranke. Njih delo je delo izdajalcev slovenskega rodu. Kdor danes deluje ali agitira za eno gorej navedenih nam nasprotnih strank, je v službi najgrših neprijateljev Slovencev. Volilci, možje, fantje, pomnite to! Neugodno izpadle volitve dne 28. nov. 1920 Vam potrjujejo naše trditve.

Zatorej proč z vsemi onimi, ki bi slovenske volilce radi razcepili na male strančice!

Zbirajte za volilni sklad!

«Gospodična Adams, vzemite svoja zelena očala seboj! V puščavi se zelo bliščil — Ah, gospod Stuart, izvrstnega oslička sem prihranil za vas, odličnega, plemenitega osla, ki ga imamo vedno pripravljene za najtežje izletnike! — Torej gospe in gospodje, prosim —!»

V dolgi pisani vrsti so stopali izletniki drug za drugim po brvi in preko rjavega peščenega obrežja na mesto, kjer so jih čakale jezdne živali in njihovi kričavi gonjači.

Prvi je šel Stephens, sloka, suha, resnobna postava, z angleškim slannikom na glavi, z rdeče vezanim Baedeckerjem, «vodnikom po Egiptu», pod pazduho in s papirjem v roki, — pametno se je držal in službeno, prav kakor bi šel v svojo pisarno. Ko so stopali v breg, je prijel gospodično Sadije za roko, na drugi strani pa se mu je obesila njena teta in razposajeno in veselo je zadonel po svežem jutru njen dekliski smeh, ko je uslužnemu Stephensu ušla knjiga izpod pazduhe in se zakotalila po bregu.

Za njimi sta prišla Belmont in polkovnik Cochrane zatopljena v strokovne pogovore o lovskih in vojaških puškah raznih sistemov. Diplomatski Bronson je šel sam zase, malomarno, zaničljivo se je držal. Kmalu za njim je prišel protestantski pridigar. S težavo in trudom je spravljal svoje nekoliko obilno telo po bregu navzgor in delal dovtipne nad svojo debelo osebnostjo. Zadnja sta bila vitki Amerikanec Headingly in Fardet, dobrovoljni, gostobedsni Parižani.

(Dalje prihodajci).